

Rektori tanévzáró beszéd 2025. június 25.

„Uram, kegyelmes tetteidről éneklek örökké, nemzedékről nemzedékre hirdetem hűségedet. Mert ezt mondom: Örökké tart kegyelmed, hűséged szilárd, akár az ég.” (Zsolt 89,2–3.)

A zsoltáros szavai hitvallássá és hálaadássá válnak, amikor visszatekintünk a Kolozsvári Protestáns Teológiai Intézet elmúlt tanévére. Ebben a tanévben is megtapasztalhattuk Isten megtartó kegyelmét és hűségét. Bizalommal és hálával számolunk be az Intézet életéről és munkájáról a tanévzáró ünnepségen, Isten áldását kérve közös szolgálatunkra.

Főtiszteletű és főtisztelendő Püspök Urak, Főjegyző Úr!

Nagyfőtiszteletű 70, 60 és 50 éve végzett lelkipásztorok!

Nagyfőtiszteletű Dékán asszony és igazgató úr!

Tisztelt Konzul úr!

Tisztelt tanári kar!

Kedves munkatársak!

Tiszteletes ifjúság, és nem utolsó sorban kedves vendégeink!

Nemrég egy tanévzáró ünnepségen vettem részt az egyik kolozsvári templomban. Ahol ültem, egy régi padfirkán pihent meg a tekintetem – ITT KONFI... Bizonyára konformációja emlékét örököltette meg valaki, de csak az „R” betűig jutott el. Amikor befejeztem a tanévzáró beszéd megírását, az jutott eszembe, hogy ha én ezt teljes terjedelmében felolvasom, a hallgatóság nem egyszavas emléket, de hosszabb szöveget is róhatna a padokra. A tanévzáró jelentés elérhető lesz az intézet honlapján – most csak a legfontosabb gondolatokat osztom meg.

Tanévnyitó

A 2024–2025-ös akadémiai év ünnepélyes megnyitójára 2024. szeptember 15-én került sor. A délelőtti istentiszteleten Dénes István Lukács, a Királyhágómelléki Református Egyházkerület főjegyzője hirdette az ígét. Délután Éles Éva, az elsőévesek évfolyamfelelős tanára, Pál apostol areopáguszi beszédét idézve hangsúlyozta a felkészültség fontosságát. Kovács Sándor rektor évnyitó beszédében a 200 éve született Jókai Mór vallásos világszemléletéről és szellemi örökségéről szólt.

3. Teológiai hallgatók

3.1. Felvételi, létszámadatok

A 2024–2025-ös tanévre a júliusi és szeptemberi felvételi vizsga után 9 erdélyi- 9 királyhágómelléki református, 2 evangélikus és 2 unitárius, összesen 22 hallgató nyert felvételt, és iratkozott be az első évre, 16 férfi és 6 nő. A második évfolyamra 24-en, a harmadik évfolyamra 20-an, a negyedik évfolyamra 10-en, az ötödik évfolyamra 13-an, a hatodik évfolyamra 27-en iratkoztak be. Hallgatóink létszáma az alapképzésen 76, a magiszterképzésen 40, összesen 116 hallgató. A fenntartó egyházkerületek és egyházak szerint a hallgatók megoszlása a következő: az EREK-ből 58, a KREK-ből 34, a MUE-ből 18, a RELE-ből 6 hallgatónk van, százalékarányban EREK 50%, KREK 29%, MUE 15%, RELE 6% nemek

szerinti megoszlás százalékban 33% nő 67% százalék férfi. Az elmúlt évhez viszonyítva 3% csökkent a férfi és ugyanannyival nőtt a nőhallgatók száma. A tanév során három hallgató két református (II. évf.) és egy unitárius (IV. évf.) abbahagyta tanulmányait és elhagyta intézetünket.

Évf.	<i>I.évf.</i>		<i>II.évf.</i>		<i>III.évf.</i>		<i>IV.évf.</i>		<i>V.évf.</i>		<i>VI.évf.</i>		mind
Egyház	ffi/nő	össz	ffi/nő	össz	ffi/nő	össz	ffi/nő	össz	ffi/nő	össz	ffi/nő	össz	
Erek	6/3	9	7/4	11	5/2	7	3/2	5	8/2	10	10/6	16	58
Khm	6/3	9	7/1	8	6/2	8	1/1	2	1/1	2	3/2	5	34
Unit.	2/-	2	2/3	5	2/1	3	2/-	2	-/1	1	1/4	5	18
Ev.	2/-	2	-/-	0	1/1	2	1/-	1	-/-	0	1/-	1	6
Össz.	16/6	22	16/8	24	14/6	20	7/3	10	9/4	13	15/12	27	116

Évek óta azt tapasztaljuk, hogy a nyári felvételi időszak során az egyházkerületek által meghirdetett helyek nem telnek be, és hogy a férfi hallgatók aránya folyamatosan csökken. A népszámlálási és demográfiai adatok nem adnak okot derűlátásra. A csökkenő népesség és a teológiai pálya iránti érdeklődés visszaesése hosszú távon egyházaink szolgálatára is hatással lehet.

E kihívásokra válaszul Intézetünk stratégiai célja, hogy növelje a teológiai hivatás ismertségét és vonzerőjét, különösen a fiatalok körében. Ennek érdekében nagy hangsúlyt fektetünk a közvetlen kapcsolatteremtésre és a pályaaorientáció tudatos támogatására. Az évente megszervezett nyílt nap is ezt a célt szolgálja. Idén március 7-én 132 diák és 18 kísérő – lelkipásztorok és tanárok – vett részt a próbaórákon és a teológiai képzést bemutató beszélgetéseken. A rendezvény lebonyolítását önkéntes diákok, tanárok és számos intézeti munkatárs segítette, akiknek munkáját Kató Szabolcs Ferencz koordinálta. Hálásan köszönjük mindannyiuk elkötelezett és professzionális szolgálatát! (Az eseményről készült beszámoló itt <https://proteo.cj.edu.ro/hu/hirek/14218> olvasható.)

Fontos lenne a fiatalok körében a digitális jelenlét megerősítése: fiatalokat megszólító YouTube-sorozatok, Instagram kampány, podcast-sorozatok a teológus hivatásról, férfighallgatók célzott megszólítása hiteles és személyes példákon keresztül.

3.2. A teológus-diákközösség lelki és közösségi élete

Kovács E. Bella ifjúsági lelkipásztor részletes jelentésében ismertette a teológus hallgatók lelki és közösségi életét átfogó munkáját. A jelentés kitér a précesek, bibliaórák, missziós szolgálatok és csendesnapok megszervezésére, valamint a diákok személyes lelkigondozására, irányítására. A beszámoló több konkrét javaslatot is tartalmaz a fegyelem, a lelki élet és a hallgatói közösség fejlődésének támogatására.

3.3. Tehetséggondozás

A tehetséggondozási tevékenység Balogh Csaba rektorhelyettes koordinálásával az elmúlt időszakban is folytatódott. Az Erdélyi Tudományos Diákköri Konferencián (ETDK) való részvétel az idei évben visszafogottabb volt: míg az előző években rendszerint 5–7 hallgató nyújtotta be dolgozatát, 2025-ben csak egy hallgató tudta határidőre elkészíteni és benyújtani pályamunkáját. Öröndetes viszont, hogy az április 15–17. között Szegeden, illetve április 24–26. között Miskolcon megrendezett 37. Országos Tudományos Diákköri Konferencián (OTDK)

az intézetünk hallgatói és alumnusai több díjat is nyertek. A teológiai témájú dolgozatok a Vallás- és hittudomány szekcióban kerültek bemutatásra az alábbiak szerint:

Bíró Beatrix: *A biblioterápia és a „Biblia-terápia”. A bibliai szövegek alkalmazása a biblioterápia módszerével a gyülekezeti pasztoráció gyakorlatában.*

Témavezető: Kiss Jenő – Vallás- és hittudomány I. szekció

Nagy Norbert: *„Adj számot a sáfárságodról!” – A hamis sáfár példázatának Klyne Snodgrass tézisei nyomán kibontakozó új értelmezése.*

Témavezető: Czire Szabolcs – Vallás- és hittudomány II. szekció

Nagy Eszter: *„Hogy hűséges segítőtársa, gondviselője legyek.” – Fiatal családok lelkigondozói kísérése, különös tekintettel a gyermek optimális fejlődésére.*

Témavezető: Kiss Jenő - Vallás- és hittudomány II. szekció

Nagy Eszter: *„Holtomiglan vagy holtáiglan”? – A jegyesbeszélgetés, mint házasságkötésre való felkészítés gyakorlatának ismerete keresztyén fiatal házaspárok körében.*

Témavezető: Kiss Jenő – Vallás- és hittudomány II. szekció

A fenti pályamunkák mindegyike elismerésben részesült: Nagy Norbert II. díjat, Nagy Eszter III. díjat, Bíró Beatrix pedig különdíjat kapott.

A Humán Tudományok szekcióban a következő dolgozatok képviselték az Intézetet:

Demeter Ágnes: *A Kolozsvár-Belvárosi Unitárius Egyházközség textiliáinak adományozói a 16–18. században.*

László Orsolya: *A Kolozsvár-Belvárosi Unitárius Egyházközség klenódiumainak történeti áttekintése a 16–18. században.*

Széles László: *Unitárius lelkési életpályák az 1950-es és '60-as években.*

Mind a három dolgozat témavezetője: Kovács Sándor

Széles László szakcsoportjában III. díjat szerzett.

Az ETDK Berekméri Virág *Transzcendens lények az Énok-hagyományban. A Qumránban talált Énok könyvének 6-11. fejezetei* – vezető szaktanár: Papp György – című dolgozata dicséretben részesült.

A kiemelkedő eredményeket elért hallgatóknak és témavezetőiknek ezúton is gratulálunk! A bemutatott dolgozatok magas szakmai színvonalukkal hozzájárultak az Intézet tudományos megítélésének további erősítéséhez.

3.4. Erasmus + mobilitások

A 2024–2025-ös tanévben hallgatóink több tanulmányúton is részt vettek az Erasmus+ program által biztosított új mobilitási lehetőségeknek köszönhetően.

Október 7–13. között a magiszteri képzés első évfolyama Kató Szabolcs Ferencz évfolyamfelelős tanár kíséretében a Károli Gáspár Református Egyetem Hittudományi Karán vett részt egyhetes rövid tanulmányi mobilitási programon. A hallgatók biblikus és rendszeres teológiai tematikájú kurzusokat látogattak.

Október 28. és november 1. között a hollandiai Protestantse Theologische Universiteit, a Debreceni Református Hittudományi Egyetem és a Kolozsvári Protestáns Teológiai Intézet közös szervezésében került sor egy Erasmus+ által támogatott intenzív képzésre, amelyen intézményünk hallgatói is részt vettek. A szakmai program központi témája a *Szövetség és keresztség* kérdésköre volt.

<https://proteo.cj.edu.ro/hu/hirek/13757>

2025. március 31. – április 5. között a MA első évfolyam Révkomáromba látogatott, és az Erasmus + Blended Intensive Program keretében részt vett a Steve Mason kanadai történész és elismert Josephus-kutató szemináriumán.

3.5. A KPTI hallgatói által szervezett főbb események

Az április 6-án a KPTI 15 fős csapata vett részt a Wizz Air kolozsvári maratonján, különböző távokon teljesítve a versenyt, ezzel is erősítve az intézmény közösségi jelenlétét.

4. Intézményi helyzetkép – 2024-2025

A 2024–2025-ös tanévben Intézetünk oktatói kara 14 főállású tanárból és egy kutatóprofesszorból állt. A tanév során egy adjunktusi, két docensi és egy professzori állás került meghirdetésre.

1. Személyi változások.

Sógor Árpád főtítkárrá választásával a megüresedett ifjúsági lelkipásztori állásra pályázatot hirdettünk. Az új tanügyi törvény értelmében Intézetünkben karriertanácsadási irodát (is) kell működtetni, az ifjúsági lelkipásztor megválasztásakor ezt is szem előtt tartotta a pályázatokat elbíráló bizottság. A megüresedett állásra, határozott idejű munkaidőre, Kovács E. Bella lelkipásztort választották. Beiktatására 2024. december 15-én a vasárnap délelőtti akadémiái istentiszteleten került sor. Kovács E. Bella Sógor Árpád ifjúsági lelkipásztort követte, aki 27 évig végezte szolgálatát intézetünkben. Köszönjük Sógor Árpád korábbi ifjúsági lelkipásztornak lelkiismeretesen és hűségesen végzett szolgálatát. Az új ifjúsági lelkész életére és szolgálatára Isten áldását kérjük. <https://proteo.cj.edu.ro/hu/hirek/14112>

2025. április 1-jei hatállyal Bak Ágnes könyvtáros 23 évi könyvtári tevékenység után benyújtotta felmondását. Szakértelme, elkötelezettsége és megbízhatósága a könyvtári állomány számítógépes feldolgozásában rendkívül fontos volt. Köszönjük az Intézetben végzett munkáját! A megüresedett könyvtárosi állásra az Intézet két alkalommal is pályázatot hirdetett, egyelőre nem találtunk alkalmas, szakképzett személyt.

Július 1-jei hatállyal Kolumbán Vilmos József egyetemi tanári állását, saját kérésére, püspöki mandátuma idejére felfüggesztettük. A Főtiszteletű püspök úr életére és munkájára Isten áldását kérjük.

2. Minőségellenőrzés

2024. december 20-án a Protestáns Teológiai Intézet benyújtotta a Romániai Felsőoktatás Minőségéért Felelős Ügynökséghez (ARACIS) a belső értékelési jelentést a mesterképzési program, alkalmazott protestáns pasztorális teológia szakirány újraértékelése végett.

Az ARACIS akkreditációs bizottságának 2025. április eleji helyszíni látogatása és jelentése nyomán május 8-i ülésén megvizsgálta és jóváhagyta a Kolozsvári Protestáns Teológiai Intézet magiszteri fokozatú protestáns lelkészképző szakirányának működését. Az akkreditáció értelmében a KPTI 2030. májusáig, azaz a következő vizsgálatig, továbbra is Románia és az Európai Unió által elismert magiszteri képzést szervezhet és oklevelet bocsáthat ki minden fenti szakirányon végzett hallgatójának. <https://proteo.cj.edu.ro/hu/hirek/14430>

Köszönjük a munkában résztvevőknek és külön Balogh Csaba rektorhelyettesnek az akkreditációs folyamatban vállalt szerepét, pontosságát, megbízhatóságát.

A doktori iskola akkreditációs dokumentációjának előkészítése folyamatban van, rövidesen benyújtjuk az illetékes hivatalnak.

4.1. Oktatói versenyvizsgák és előlépések

2024. december 9-én Balogh Csaba rektorhelyettes, az ószövetségi tanszék docense, sikeresen teljesítette habilitációs vizsgáját a Debreceni Református Hittudományi Egyetemen. Habilitációs dolgozatának címe: *Ókori közel-keleti szövegek az ószövetségi Izrael történetéhez*. A vizsga során egy magyar és egy angol nyelvű tudományos előadást tartott.

Január 29-én került sor professzori versenyvizsgájára. A bizottság a benyújtott dokumentáció és az aspiráns meghallgatása után a professzorjelöltet kiváló eredménnyel minősítette. Február 14-én a Szenátus a vizsga eredményét megerősítette, majd a rektor március 1-jei hatállyal Balogh Csabát kinevezte az Intézet professzorának.

Június 17-én kerül sor Kató Szabolcs református és Koppándi Botond Péter unitárius adjunktusok docensi versenyvizsgájára. Mindkét jelölt sikeresen vizsgázott, előlépésüket a Szenátus július 25-én tartott ülésén megerősítette. A szép eredményhez ezúton is gratulálunk.

Június 16-án Éles Éva, az újszövetségi tanszék tanársegédje sikeresen megvédte doktori disszertációját a Debreceni Református Hittudományi Egyetemen. Doktori értekezésének címe: *Péter első levele mint a bibliai és a gyakorlati teológia metszéspontja. A levél szövegének és teológiájának homiletikai jelentősége*. Gratulálunk.

Az Újszövetségi tanszéken meghirdetett adjunktusi versenyvizsgára júliusban kerül sor. A jelentés elkészítéséig csak Éles Éva tanársegéd nyújtotta be pályázási szándékát.

4.2. Az oktatói utánpótlás kérdése

Intézetünk egyik legsürgetőbb feladata az oktatói utánpótlás biztosítása. Már a tavalyi jelentés is jelezte, hogy a tanári kar életkori összetétele nem ideális. Jelenleg:

- két oktató és egy kutató már betöltötte a 65. életévét,
- további két oktató közelít e korhatárhoz,
- az oktatói kar hat tagja 50 év feletti,
- hárman a 40+ korosztályba tartoznak,
- és mindössze két főállású tanár van a 30+ korcsoportban.

A romániai tanügyi törvény 219. cikkelye értelmében az oktatók és kutatók nyugdíjkorhatára a 65 év, amit a Szenátus – szakmai és pénzügyi mérlegelés alapján – évente meghosszabbíthat, ez azonban csak átmeneti megoldás.

A 2025–2029 közötti időszakban több, a képzés szempontjából kulcsfontosságú szakterületen válik megüresedetté az oktatói státusz:

- jelenleg is betöltetlen az újszövetségi tanszék egyik állása, a másokra kiírt versenyvizsgára a jelentés elkészítése után kerül sor;
- a rendszeres teológia területén egyik oktató elérte, a másik a 2025–2026-os tanévben eléri a nyugdíjkorhatárt;
- a gyakorlati teológia tanszék is hasonló helyzetben van, vezető tanára a 2027–2028-as tanévben eléri a nyugdíjkorhatárt.

Bízunk benne, hogy jelenlegi kollégáink még hosszú ideig, jó egészségben végezhetik munkájukat, ugyanakkor intézményünk jövője és minőségi működése csak tudatos és időben megkezdett utánpótlás-tervezéssel biztosítható.

4.3. Az oktatói utánpótlás érdekében javasolt stratégia

- a. rövid- és középtávon szükséges olyan doktori végzettséggel rendelkező fiatal lelkipásztorokat/teológusokat bevonni az oktatásba, akik tanársegédi vagy adjunktusi szinten fokozatosan átvehetik a feladatokat.
- b. a fenntartó egyházakkal közösen támogatni kell azokat a lelkipásztorokat/teológusokat, akik a gyülekezeti szolgálat mellett vagy után az oktatói pályára is elköteleződnenek.
- c. doktori iskola: bár a doktori iskola újraindítása fontos előrelépés, de önmagában nem jelent megoldást. Még ideális esetben is 5–6 év szükséges az első végzettek felkészítésére, és addigra a jelenlegi 50+ nemzedék is nyugdíj közelbe kerül. Ezért már most el kell indítani azokat a lépéseket, amelyek biztosítják, hogy a legtehetségesebb doktoranduszok időben bekapcsolódjanak az oktatói munkába.

4.4. Intézményi működés és szervezeti kultúra

Az intézményi működés színvonalának fenntartása érdekében elengedhetetlen, hogy feladatainkat pontosan és következetesen lássuk el. Az oktatói és nevelői munkakör mellett kiemelt jelentőséggel bír az oktatók adminisztratív kötelezettségeinek határidőre történő teljesítése is.

Kiemelten értékeljük oktatóink sokoldalú egyházi és társadalmi elköteleződését, valamint tudományos tevékenységét, amely intézetünk jó hírnevét erősíti. Ugyanakkor emlékeztetnünk kell magunkat arra, hogy az Intézetben végzett munka elsődleges feladatunk. Köszönöm a főállású és társult oktatóknak, az ifjúsági lelkésznek, az adminisztratív személyzetnek, a könyvtárosoknak és kisegítő személyzetnek a lelkiismeretesen végzett munkát.

4.5. Tanmenet revízió

A tanmenet felülvizsgálatát a 2025–2026-os tanévre haladéktalanul el kell végezni. Ennek során törekednünk kell az elméleti és gyakorlati tárgyak közötti egyensúly és kapcsolódási pontok megtalálására. A jelenlegi képzési struktúrában túl sok a kötelező, illetve az ún. „kötelezően választható” tantárgy. A hatályos tanügyi törvény értelmében az opcionális diszciplínáknál a hallgatók számára legalább két alternatívát kell felkínálni.

A tanmenet átdolgozásának részeként komolyan megfontolandó a tömbösített, tréning-alapú tantárgyak bevezetése, különösen a gyakorlati kompetenciák fejlesztése céljából. Ez nemcsak a képzés hatékonyságát növelné, hanem a hallgatói elköteleződést és tanulási eredményeket is javíthatná.

5. A KPTI tudományos élete

5.1. A könyvtár működése a 2024/2025-ös tanévben

Kurta József főkönyvtáros jelentését összefoglalva elmondhatom, hogy a könyvtár az elmúlt tanévben is végezte alapfeladatát: az oktatók, hallgatók és kutatók információval való ellátását,

valamint az állomány feldolgozását és elérhetővé tételét. A könyvállomány számítógépes katalogizálása és digitalizálása folytatódott, de a feldolgozott adatok, műszaki problémák miatt még egyelőre nem kerültek be a könyvtár által használt eCorvina rendszerbe.

Az állomány 368 új címmel bővült, elsősorban adományokból és hagyatékokból. A kölcsönzési adatok csökkenése mellett a digitális tartalmak iránti érdeklődés tovább nőtt.

A fizikai állomány védelmét szerény eszközökkel, de folyamatosan biztosították. A könyvtár szakmai kapcsolatai aktívak maradtak, munkatársai több szakmai úton és konferencián vettek részt.

5.2. Az Intézet által szervezett konferenciák

A KPTI tanárai hazai és külföldi tudományos értekezleteken és konferenciákon vettek részt. Intézetünk a 2024–2025-es tanévben több konferenciát is szervezett, illetve fogadott.

a. 2024. november 8–9. között a Teológiai Intézetben került sor a negyedik Septuaginta Hungarica konferenciára. <https://proteo.cj.edu.ro/hu/hirek/13860>

b. 2024. december 4-5-én Heltai Gáspár halálának 450. évfordulójára emlékeztek egy kétnapos műhelykonferencián. A KPTI, a BBTE BTK Magyar Irodalomtudományi Intézete, a Kolozsvári Akadémiai bizottság által közösen megszervezett műhelykonferencia Heltai sokoldalú életművének és kulturális örökségének mélyebb megértését tűzte ki célul. <https://proteo.cj.edu.ro/hu/hirek/14086>; <https://www.eme.ro/hir/heltai-gaspar-es-a-16-szazadi-kolozsvar>

c. 2025. március 19-20. között volt a IV. Kolozsvári Tavasz- napok rendszeres teológiai konferencia. A házigazda intézmény, a Magyarországi Református Egyház Doktorok Kollégiuma és a Babeş-Bolyai Tudományegyetem Református Tanárképző és Zeneművészeti Kara által közösen szervezett konferencia két napja alatt több mint 25 előadás hangzott el.

d. 2025. május 8-án tizedik alkalommal rendezték meg az egyháztörténeti konferenciát. Az idei konferencia címe: *Lelkészek, tanárok, patrónusok*. A konferencián 27 előadó vett részt, akik három ország 15 tudományos műhelyét képviselték. <https://proteo.cj.edu.ro/hu/hirek/14424>

e. 2025. május 14–17. között került sor a Comission for Eastern/Central European and Dutch Inter-University Cooperation (COMENIUS) 13. konferenciájára. A három nap során összesen harminchat előadás hangzott el párhuzamos szekciókban. <https://proteo.cj.edu.ro/hu/hirek/14442>

f. 2025. május 19–23 között Parajdon került sor az Intézetünk által felkínált Változásmotiváló lelkigondozás, M(motivációs) I(nterjú)-alapú képzésére. Az eseményen 15 református lelkipásztor vett részt.

Intézetünk a 2024–2025-ös tanév során is a tudományos párbeszédet, a teológiai gondolkodás elmélyítését és a történelmi és kulturális örökség megőrzését szolgálta. A hazai és nemzetközi szinten megszervezett tudományos konferenciák ezt tanúsítják. A jövőre nézve az intézet célja az, hogy tudományos eredményeit ne csupán az akadémiai közösség, hanem a szélesebb társadalmi, egyházi nyilvánosság felé jobban közvetítse.

6. A tanári kar tudományos munkássága

6.1. Könyvek

Intézetünk tudományos színvonalát tükrözik az oktatók által írt, fordított, szerkesztett, a Teológiai Intézet kiadásában vagy társkiadóként megjelentetett kötetek. A tanév bő könyvterméssel zárul:

- a. Visky Sándor Béla (szerk.): *Látványosság a világnak. A Kolozsvári Tavaszy-napok előadásai*. Kolozsvári Protestáns Teológiai Intézet – Egyetemi Műhely Kiadó, 2025.
- b. Balogh Csaba: *A korábbiak már beteljesedtek, most újakat mondok. Exegetikai tanulmányok prédikációkhoz*. Kolozsvári Protestáns Teológiai Intézet, 2025. 155 old.
<https://proteo.hu/sites/default/files/documents/publications/2025/1736694585.pdf>
- c. Koppándi Botond Péter: *A szó ereje. A homiletika elmélete és gyakorlata*. Budapest-Kolozsvár: Magyar Unitárius Egyház Magyarországi Egyházkerülete; Kolozsvári Protestáns Teológiai Intézet, 2025. 220 old.
- d. Czire Szabolcs: *A második igen. Bibliaolvasatok – létükör*. Kolozsvári Protestáns Teológiai Intézet, 2024. 180 old.
- e. Czire Szabolcs: *Mélység mélységet szólít*. Kolozsvári Protestáns Teológiai Intézet, 2024. 180 old.
- f. Tódor Csaba: *Egy kapcsolati teológia lehetőségei*. Kolozsvári Protestáns Teológiai Intézet, 2025.
- g. Förföldi Gábor, Lovas Borbála, Szigeti Molnár Dávid (szerk.): *A prédikáció rétegei a 17. században. Írók, másolók, kompilátorok, hallgatóság*. Budapest: A kora újkori unitárius prédikációirodalom története Erdélyben és Magyarországon Kutatócsoport – Kolozsvári Protestáns Teológiai Intézet, 2024. 306 old.
- h. Szigeti Molnár Dávid, Deme Kamilla (szerk.): *Az élet átültetett fája. Unitárius Apokalipszis-beszédek a kora újkorból*. A kora újkori unitárius prédikációirodalom története Erdélyben és Magyarországon Kutatócsoport – Kolozsvári Protestáns Teológiai Intézet, 2025. 191 old.

6.2. Tanulmányok, tudományszerűsítő írások, cikkek

Intézetünk tanárai a 2024–2025-ös tanévben is több tudományos és szaktanulmányt, tudományszerűsítő írást és cikket publikáltak. A publikációk megtalálhatók az intézet honlapján, ezért a név és címszerinti felsorolástól eltekintek.

6.3. Tanáraink köszöntése, kitüntetése

Kállay Dezső Intézetünk tanára, 2024. március 30-án töltötte be a 65. életévét. Közösségünk június 29-én köszöntötte és nyújtotta át a Studia Doctorum Theologiae Protestantis 2024. évi az ő tiszteletére összeállított tanulmánykötetet.

Horváth Levente a rendszeres teológiai tanszék tanára 2025. február 14-én töltötte 65. életévét. Ebből az alkalomból a rendszeres teológiai tanszék a Tavaszy-konferencia kötetét neki dedikálta. A kötetet egy életútinterjú nyitja meg, amelyet Éles Éva készített az ünnepelttel.

Május 17-én, a Comenius nemzetközi konferencián, Adorjáni Zoltán, a intézetünk nyugalmazott professzora „aranygyűrűs teológiai doktor” címet kapott a Magyar Református Egyház Doktorok Kollégiumától. Ez a kitüntetés a teológiai tudományok terén végzett kiemelkedő munkásságának elismerése.

7. Kiemelkedő rendezvények

A 2024–2025-es tanévben Intézetünk több jeles eseményt is szervezett.

Október 22–24. között rendhagyó Csendesnapokra került sor Berekfürdőn. Intézetünkben 135-en vettek részt a rendezvényen, a beszámolóból idézem a következőket: „A közös étkezések az együttlét különleges alkalmak voltak. Hatszor is volt alkalmunk különböző asztaltársaságokhoz csatlakozni, egymást jobban megismerni. Rengeteg impulzussal ellátva érkezhettünk haza. Többnyire az „ilyen még nem volt”, „jól telt”, „legyen folytatása” hangulata zárta az eseményt. Isten segítségével: folyt. köv.”

Október 25-én került sor a gyakornoki programban részt vevő mentorok (13), hallgatók (20) és oktatók (4) szakmai találkozására.

November 22–23-án volt a Kolozsvári Protestáns Teológiai Intézet és a Gyulafehérvári Római Katolikus Papnevelő Intézet (GyRKPI) tanárainak éves találkozására. Az eseménynek váltakozva ad otthont Kolozsvár és Gyulafehérvár. Idén ez utóbbi helyen találkoztak a teológiai tanárok.

December 10-én Karl Barth szimpóziumot tartottunk a dísztermében. A szimpózium apropóját Eberhard Busch Karl Barth című könyvének megjelenése adta. A könyvet Dr. Juhász Tamás Intézetünk emeritus tanára fordította magyar nyelvre.

Március 28–29-én a Királyhágómelléki Református Egyházkerület vezetősége és a KPTI tanári kara találkozott Hegyközszentmiklóson, ahol közös megbeszéléseket folytattak az egyházi és oktatási együttműködésről.

8. A KPTI gazdasági helyzete

Az Intézet fenntartását három fő forrás biztosítja: az alapító egyházak hozzájárulása, a román államtól kapott fizetésekiegészítés, valamint a magyar állam által nyújtott normatív támogatás. Ezeknek köszönhetően az Intézet gazdasági helyzete jelenleg stabil.

A tanári és adminisztratív személyzet bérezését hosszú évek után sikerült rendezni. Bízunk benne, hogy a jelenlegi tizenöt tanárnak az adminisztratív és személyzetnek járó fizetésekiegészítést a Vallásügyi Államtitkárság a jövőben is folyósítani fogja. A jelenlegi gazdasági környezet – különösen az országos költségvetési hiány és a megszorító intézkedések – a jövőben az Intézetet is érintheti.

Külön köszönet illeti az alapító egyházak püspökeit és a Szenátust a méltányosabb bérrendszer kidolgozásában nyújtott támogatásért. Köszönjük Magyarország kormányának az évi normatív támogatást. Fenntartó egyházainknak köszönjük, hogy az Intézet sorsát nemcsak szívükön viselik, hanem mind erkölcsileg, mind pedig anyagilag támogatják. Isten áldása legyen minden támogatónk életén!

8.1. Beruházások és felújítások

A konyhai technikai felszerelések korszerűsítését sikeresen befejeztük. E beruházáshoz egyházaink nyújtottak célirányos támogatást: az Erdélyi Református Egyházkerület a konyhai gépek megvásárlását, a Királyhágómelléki Református Egyházkerület, a Magyar Unitárius Egyház, a Romániai Evangélikus Lutheránus Egyháza felújítási költségeket támogatták.

Az elmúlt tanévben saját költségvetésből két tanári szoba, valamint az ifjúsági lelkész irodájának felújítása is megtörtént. A továbbiakban évente legalább egy tanári szoba felújítását

tervezzük. A tantermek berendezése is felújításra szorul, ennek megvalósítása a rendelkezésre álló forrásoktól függ.

Középtávon a bentlakás helyiségeinek (különösen a közösen használt tereknek) az újrafestését és javítását is napirendre kell tűzni.

Bízunk benne, hogy intézményünk gazdasági stabilitása hosszú távon is fenntartható marad, és lehetőséget teremt a további fejlesztésekre.

A 2024–2025-ös tanévet ezennel bezárom.

Tiéd Uram a dicsőség, mi azt tettük, ami kötelességünk volt!

Kolozsvár, 2025. június 13.

dr. Kovács Sándor rektor